

№ 34 (2023) С. 152–159
National Academy of Fine Arts and Architecture
Collection of Scholarly Works
«Ukrainian Academy of Art»
ISSN 2411–3034
Website: <http://naoma-science.kiev.ua>

УДК 004.5+7.012
ORCID ID: 0000-0003-3482-6858
DOI <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2023-34-20>

Світлана Прищенко

доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри дизайну

Державний університет інфраструктури та технологій
akademiki@ukr.net

ВЕБРЕСУРС ІЗ КОЛОРИСТИКИ ДЛЯ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Анотація. *Мета статті* – обґрунтувати концепцію викладання фундаментальної дисципліни «Кольорознавство», яка передбачає інтегративний підхід до розв’язання фахових проблем та використання вебресурсів у процесі навчання художників і дизайнерів. **Методами дослідження** є метод інноваційного пошуку, системно-структурний, компетентнісний, праксеологічний методи, метод критичного контент-аналізу, які уможливили розробку і запровадження авторського тематичного сайту. **Результати.** Розглянуто необхідність формування стратегії навчання і викладання – теорії та практики кольору – через візуальні джерела. Сайт демонструє інноваційність та міждисциплінарність, поєднуючи психологію кольору, історію мистецтва, дизайну та реклами, естетику, кольориметрію, комп’ютерну графіку, слугує надійним навчально-методичним джерелом для студентів денної та заочної форм навчання. Глосарій енциклопедичного характеру забезпечує володіння професійною термінологією. **Висновки.** Завершенням педагогічного експерименту став реальний продукт у вигляді авторського тематичного сайту з колористики (2006–2022 рр.), а з 2023 р. – повноцінної онлайн-платформи, яка ще перебуває на стадії наповнення і слугуватиме корисною навчально-методичною базою. Про це свідчать позитивні відгуки студентів і викладачів мистецьких закладів вищої освіти України. Авторкою акцентовано, що стратегічно має сенс усі навчальні процеси зробити гібридними (змішаними): фактично мистецька освіта може мати заочну форму навчання з консультаціями та контрольними заходами під час сесій, оскільки повністю перевести цей фах на дистанційну форму не тільки неможливо, але й недоцільно.

Ключові слова: дидактика кольору, колористична культура, вебресурс, онлайн-платформа, мистецька освіта, змішане навчання.

Svitlana Pryshchenko

Doctor of Sciences (Art Studies), Professor,
Professor at the Department of Design

State University of Infrastructure and Technologies
akademiki@ukr.net

WEB RESOURCE ON COLOURISTICS FOR MODERN ART EDUCATION

Abstract. *The purpose of this article* is to substantiate the concept of teaching the fundamental discipline «Colour Science», which consists of an integrative approach to solving professional problems and the use of web resources in the educational process of artists and designers. **Methods.** The research methods chosen were the method of innovative search, system-structural, competence-based, praxeological methods, and method of critical content analysis, which enabled the development and implementation of the author’s thematic site. **Results.** We considered the need for the formation of a learning and teaching strategy – the theory and practice of colour – through visual sources. The site demonstrates innovation and interdisciplinary, combining psychology of colour, history of art, design and advertising, aesthetics, colourimetry, and computer

graphics, and serves as a reliable educational and methodical source for full-time and part-time students. An encyclopedic glossary ensures mastery of professional terminology. **Conclusions.** The end of the pedagogical experiment was a real product in the form of author's thematic web site on colouristics (2006–2022), and from 2023 – a full-fledged online platform, which is still in the stage of filling and will serve as a useful educational and methodological base. This is evidenced by the positive reviews of students and teachers of art higher education institutions in Ukraine. The author emphasizes that it makes strategic sense to make all educational processes hybrid (blended): in fact, art education can have a correspondence form of education with consultations and control measures during the sessions, as it is impossible and impractical to completely move this profession into distance learning.

Key words: colour didactics, colouristic culture, web resource, online platform, art education, blended learning.

Актуальність теми дослідження. У ХХ ст. візуальні комунікації завжди були важливим засобом культурного, соціального або політичного впливу. Візуальна інформація у ХХІ ст. набула ще більшого охоплення, функціонує в суспільних, професійних та бізнесових умовах, оскільки компанії за допомогою кольору «будують» свій імідж. Цифрові медіа створили складну систему навігації, використовуючи знаки та символи. Ми часто не розуміємо, скільки інформації передається кольором. Частково це пов'язано з тим, що емоційне сприйняття кольору передре логічному сприйняттю. Кольори впливають на емоції, викликаючи швидку спонтанну реакцію, найчастіше на підсвідомому рівні, привертають увагу, організовують, полегшують запам'ятовування, інформують, створюють настрої, формують образ та мають символічне значення.

Феномен кольору можна визначити як динамічний процес, що поєднує світло, матерію, суб'єкт, середовище та контекст кольору, унікальний у кожному випадку. Кожної хвилини колір позначається на нашому сприйнятті. Це миттєвий резонанс, який відбувається ще до того, як ми його усвідомлюємо, – так само під час театральної вистави чи концерту голос торкається нас ще до того, як ми розуміємо слова. Колір здавна був символом, прикрасою і засобом інформації, він залишається актуальним для всіх, хто використовує його у своїй професійній діяльності. Вирішення питань кольору базується на глибоких знаннях та осмислюванні досвіду людства у цій галузі, а також на вивченні сукупності відповідних наук. Колір завжди розкривається крізь призму історичних, культурних і регіональних особливостей з урахуванням того, що певні періоди мали власне колірне мислення, яке є індикатором духовного рівня суспільства, рівнем пізнання природи та засобом естетичного спілкування [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Головною проблемою сучасної мистецької освіти є відсутність українських електронних фахових видань з колористики для художників

і дизайнерів. Збільшується потік науково-технічної інформації, статей та кількість книг, що узагальнюють і систематизують здобуті знання про колір, але, на жаль, лише закордонних авторів, теоретичні і практичні підходи яких, викладені іноземними мовами, не завжди доступні українським викладачам і тим більше українським студентам.

Не можна оминати проблеми фахової термінології: наприклад, один із викладачів київського мистецького вишу вжив такий вираз, характеризуючи творчість Василя Єрмілова: «...злегка барочний конструктивізм з по-баухаузівськи вишуканим і по-українськи насиченим кольором». З причин коректності не наводимо джерело, але за всієї поваги до людини та її педагогічної праці складно толерантно оцінювати такі сентенції. На жаль, можна навести й інші подібні приклади колористичного «словотворення».

Мета статті – обґрунтувати концепцію викладання фундаментальної дисципліни «Кольорознавство», яка полягає в інтегративному підході до вирішення фахових проблем та використанні вебресурсів у навчальному процесі.

Методологія. Від обраних методів залежить повнота і комплексність дослідження. Вивчення проблеми може відбуватися на культурологічному, методологічному, методичному або суто практичному рівні. Наше дослідження має всі названі рівні. *Метод інноваційного пошуку* передбачав розробку ефективного методичного забезпечення і запровадження тематичного сайту «на випередження», коли в Україні ще були відсутні електронні засоби навчання для мистецьких спеціальностей; *системно-структурний* – дав змогу провести дослідження кольору як міждисциплінарної галузі на рівні аналізу окремих чинників та на рівні їхнього синтезу у розкритті й осмисленні функціональних та культурно-естетичних аспектів кольору. *Компетентісний метод* застосовано для визначення колірної грамотності (Colour Literacy – в англійській літературі) у рамках цифрової університетської дидактики, *праксеологічний метод* є найвагомішим для

практичного втілення теоретичних положень. *Метод критичного контент-аналізу* використано для опрацювання джерел з теорії, практики та методики кольору, а також підсумовування результатів власної роботи.

Виклад основного матеріалу. Насамперед зазначимо, що термін «кольорознавство», на нашу думку, не є прийнятним для вищої школи, він вказує суто на вивчення основ кольорознавства на рівні художніх шкіл і коледжів фахової передвищої освіти. Академії та університети за кордоном вживають для назви цієї дисципліни: «теорія кольору» (Colour Theory), «колористика» (Colouristics), «колірне проектування» (Colour Design), «колір у візуальних мистецтвах» (Colour in Visual Arts).

Стратегічна диференціація авторського курсу з колористики для мистецьких закладів вищої освіти України передбачає розподіл навчального матеріалу на три семестри: перший – основи кольорознавства, другий – колористика за фахом (відповідно до сучасних спеціалізацій або освітньо-професійних програм), третій – національна колористика, семантика кольору в культурах світу [2]. Під час написання програми та формування переліку практичних завдань авторка частково спиралась на методичні рекомендації Дж. Алберса [6], Е. Бендіна [7], А. Бютера [9], Й. Іттена [13], А. Маротті [14], А. Полі [16], Ф. Юр'єва [5]. Курс знайомить студентів із ключовими питаннями сучасної візуальної культури, інформуючи їх про ширший контекст кольору, що встановлює конкретні завдання образотворення або проектування, допомагаючи зрозуміти, як естетична категорія «почуття кольору» залежить від семантичної взаємодії відтінків. До програмних завдань нами додано блок комп'ютерного кольороутворення (відтворення різних типів колірних сполучень засобами комп'ютерної графіки – контрасту, нюансу, теплої або холодної гами). Колір не є самостійним явищем, відповідно, розглядається нами не лише в рамках пропедевтичних завдань, але й на прикладах мистецьких творів та об'єктів дизайну, реклами, фотографії у взаємодії з наукою, промисловістю й сучасними технологіями. Це формує колористичне мислення і колористичну культуру.

Освітній інтернет-проект «Академія кольору» [1] було задумано як тематичний сайт відкритого доступу, що покликаний сприяти більш глибокому вивченню кольору, допомагати студентам краще розуміти його роль і принципи ефективного використання. Тож на сайті розкрито функціональні, соціокультурні та асоціативно-емоційні аспекти колористичного

формоутворення. Теоретичною базою слугували зарубіжні енциклопедії з мистецтва, словники, наукові публікації з теорії та історії культури, теорії комунікацій, крос-культурних і філософських проблем естетосфери кольору, прикладних аспектів колористики, впливу етнокультурних традицій на розвиток художньо-проектної діяльності різних країн.

У нинішньому дискурсі відкритої освіти «відкритість» значною мірою асоціюється з відкритим доступом до освітніх ресурсів та відкритими публікаціями завдяки можливостям, які дає інтернет-мережа та цифрові технології. Вебресурс у міжнародному вимірі сьогодні і як дизайн-продукт, і як освітня послуга має великий попит. На початку ХХІ ст. відбулися кардинальні соціальні зміни, оскільки розвиток функціоналу, матеріалів і технологій призвів до появи ідеї гуманістичного дизайну «товари (послуги) для всіх і кожного». У зв'язку із запровадженням карантину навесні 2020 р. в багатьох країнах кількість дистанційних форм роботи для всіх мистецьких спеціальностей зросла і далі буде тільки збільшуватися. Освітні технології отримали довгоочікуваний поштовх, тому онлайн-освіта може стати ключовою формою навчання протягом усього життя. Справжні інновації трансформують освіту, культуру, економіку. В інформаційному суспільстві вже стало зрозумілим, що освіта – це не інформація, а системно-логічне мислення.

Новою моделлю освіти стає змішана форма навчання. Про повний перехід до дистанційних навчальних курсів в Україні ще кілька років тому говорити було зарано: для цього потрібна величезна потужна робота зі створення навчально-методичної бази фахових дисциплін, здатність викладачів до проведення відеолекцій і відеоконференцій, вільного володіння комп'ютерними технологіями, а в студентів – висока мотивація та самоорганізація. Однак виклики часу вже вимагають інтенсивних змін у навчально-методичній підготовці: по суті, викладачі повинні стати авторами та координаторами власних онлайн-платформ [11]. Про вагомий вплив цифрових трансформацій говорить викладачка Єльського університету С. Граек (Grajek S.): нові ролі викладачів зміняться в бік консультування та акцентування уваги на успіхах студентів, необхідно буде постійно оновлювати чи адаптувати методи викладання, використовувати цифрові навички. Відбудеться й реформування багатьох навчальних дисциплін [12].

Упродовж педагогічного експерименту нами застосовано:

– метод апробації нововведення в освітню практику (2006–2016 рр.);

– метод наукового і дидактичного осмислення нововведення (2017–2020 рр.);

– метод прогнозування перспектив розвитку як цієї дисципліни, так і тематичного сайту (2021–2023 рр.).

Мета нашого аналізу – підбити підсумки вимушеного дистанційного навчання 2020–2023 рр. (COVID-карантин, російсько-українська війна), виявити проблеми, визначити перспективи найближчих років, зокрема, у вивченні міждисциплінарних зв'язків, а також зв'язків між дослідженнями, практикою та викладанням. Проте сучасні зарубіжні дослідники акцентують увагу на складності й неоднозначності дистанційного навчання, про що йдеться нижче.

1. Попередні успіхи в дистанційній освіті полягають у величезному діапазоні платформ та різноманітних інструментів, доступних онлайн як для теоретичної, так і практичної роботи; фахівці прогнозують: заклади вищої освіти вже не повернуться до суто аудиторного навчання, оскільки існує спільна думка серед студентів і викладачів, що університетське фізичне середовище певним чином здійснює тиск на опанування творчими дисциплінами. Проте зміни не будуть дуже швидкими. Серед недоліків, на думку викладачки Південно-австралійського університету Л. Маршалсі, варто зазначити неефективність проведення тривалих онлайн-семінарів або тренінгів (4 год. та більше). Якщо викладачі мають слабкий зв'язок зі студентами, останні можуть не впоратися з обсягом і якістю виконання завдань, втрачають мотивацію, особливо на перших курсах, не бачать досягнень інших [15].

2. Викладачі повинні оперативно пройти підготовчі курси для розробки електронних матеріалів; студентам потрібно ввести окремий спецкурс із цифрової грамотності; в університетах за необхідності створювати внутрішні платформи з ресурсами, які поєднують академічний і розважальний контент; передбачити можливість дистанційного оцінювання не лише у випадках карантинів, але постійно – для осіб з обмеженими можливостями, іноземців, людей різного віку, які продовжують освіту тощо [18].

3. Онлайн-платформа Відкритого університету Британії, заснованого ще 1969 (!) р., поєднає наукові дослідження, відеозаписи різноманітних подій (конференцій, семінарів, зустрічей, тематичних екскурсій), оглядові статті про розвиток технологій і матеріалів, тенденції розвитку дизайну, мистецтва, інженерії, педагогіки [10].

4. Більшість освітніх програм спонукають до переосмислення їхнього змістового наповнення для ХХІ ст. Все частіше проекти зосереджуються не на комунікативних або виробничих аспектах, а на концептуальних пошуках для майбутнього. Це також важливо, проте молодь сьогодні потребує дещо іншої освіти (більш технологічної, більш персоналізованої, більш інтегративної) задля вирішення складних проблем сучасного світу: соціальних, технічних, екологічних, ресурсних, економічних, багатонаціональних, інклюзивних [17].

На нашу думку, актуальною вимогою оптимізації мистецької освіти залишаються цифровізація та інтегративний підхід до змістового наповнення навчальних дисциплін. Розглянемо це на прикладі навчальної програми з колористики. В умовах тотальної цифровізації освітня парадигма повинна бути іншою, оскільки для сучасних студентів нормою є віртуальність, візуальність, швидкість сприйняття інформації, кліповість та здатність швидко спрямовувати увагу в інший бік. Перспективність запропонованого типу навчання безсумнівна – це забезпечення студентів електронними ресурсами, використання ними набутих знань і навичок для роботи із засобами сучасних комп'ютерних технологій, велика допомога під час самостійної роботи. Розробляється принципово нове методичне середовище в процесі навчання художників і дизайнерів усіх спеціалізацій, нова форма професійного розвитку. Тепер має сенс окремі навчальні процеси зробити гібридними (змішаними): частину онлайн, частину з особистою присутністю – фактично мистецька освіта матиме заочну форму навчання з консультаціями та контрольними заходами під час сесій, оскільки повністю перевести цей фах на дистанційну форму і неможливо, і недоцільно. Вже очевидно, що змішане навчання як поєднання аудиторного та дистанційного стає реальністю вищої освіти. Чимало європейських інституцій мистецького спрямування працюють дистанційно, зокрема, на платформі Moodle, де розміщено текстову навчальну інформацію і практичні завдання, тести та відповіді студентів, але водночас мають очні сесії. Ключовим умінням визначено самоорганізацію. Активно використовуються програми перевірки на плагіат. Саме тому серед багатьох онлайн-платформ нами спочатку було обрано Moodle, яка зарекомендувала себе доволі позитивно упродовж тривалого часу в багатьох країнах світу і для мистецьких спеціальностей, зокрема в Берлінському [8] та Цюріхському університетах мистецтв [19].

Проте станом на тепер не всі ЗВО в Україні мають ліцензії на дистанційну освіту, а це значно ускладнює роботу викладача: необхідно самостійно зареєструватися, отримати доступ лише до англійської версії Moodle, самостійно реєструвати студентів тощо. Набагато простіше виявилось трансформувати наявний сайт в онлайн-платформу з вільним доступом до текстової та ілюстративної баз. В умовах COVID-карантину та російської агресії ще раз було підтверджено важливість такого типу вебресурсу: на сайті студенти мають змогу ознайомитися з творами українського та зарубіжного мистецтва, з прикладами використання кольору у різновидах дизайну та в рекламі, семантикою кольору та національною колористикою у контексті візуальної культури й візуальних комунікацій. Обсяг навчально-методичного забезпечення на паперових носіях виявився нині вкрай недостатнім, оскільки фахові дисципліни для дизайнерів потребують величезного обсягу якісних

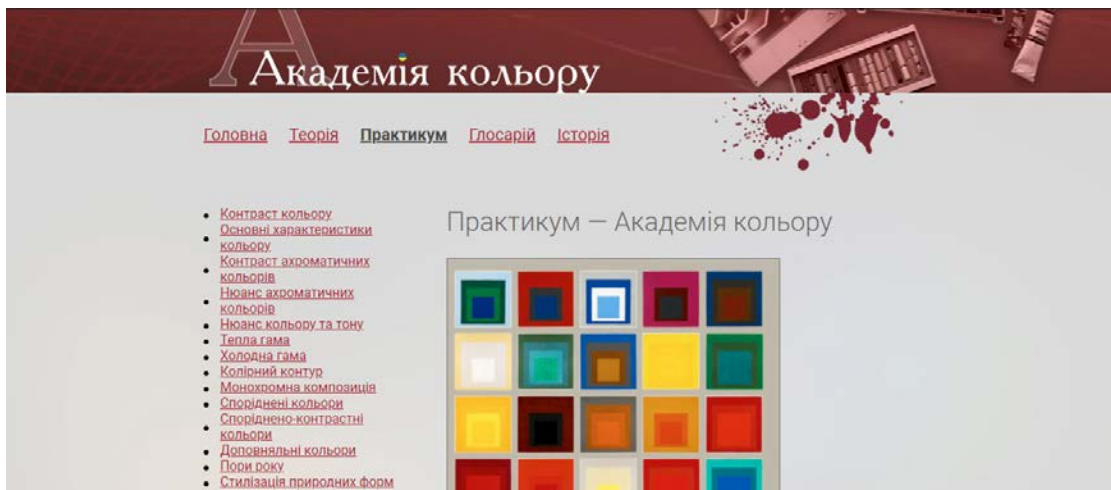
матеріалів у кольорі, які важко придбати через вартість повнокольорового друку.

На початку 2023 р. на базі зазначеного сайту [1] було проведено реконструкцію і редизайн для створення повноцінної онлайн-платформи з відомостями про художників, дизайнерів, рекламистів, про музеї і структури, що займаються вивченням кольору, про виставки, цікаві події та новітні дослідження кольору з відповідними лінками на зарубіжні вебресурси.

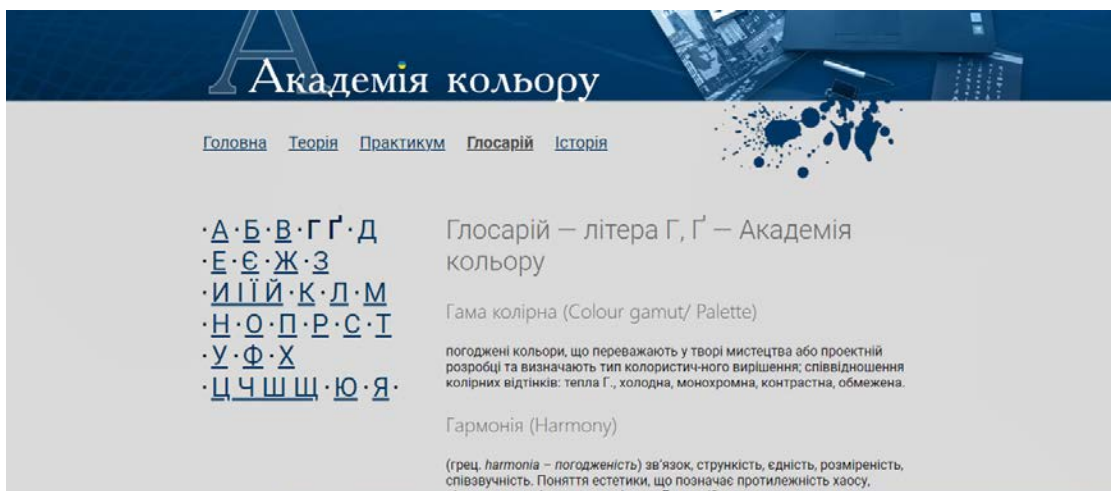
Композиційно сторінки побудовані за принципом золотого перетину, тобто пропорційне співвідношення змістового наповнення двох колонок дорівнює 1:2. Класичне Г-подібне меню по горизонталі має основні розділи сайту, по вертикалі – окремі теми та посилання на приклади завдань.

Концептуально новий сайт «Академія кольору» складається з:

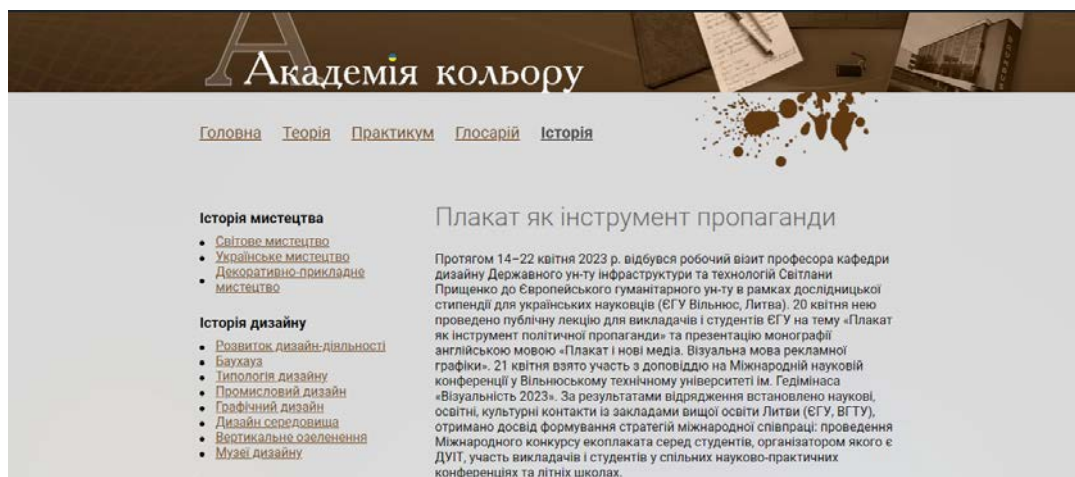
– теоретичного розділу, де розміщено стислий курс лекцій;

Лл. 1. Сторінка сайту «Академія кольору» [1]. Практикум. 2023. [Світлина авторки]

Лл. 2. Сторінка сайту «Академія кольору» [1]. Глосарій. 2023. [Світлина авторки]

Іл. 3. Сторінка сайту «Академія кольору» [1]. Історія реклами. 2023.
[Світлина авторки]

- практикуму з прикладами виконання колористичних вправ (іл. 1) [1];
- ілюстрованого глосарію (термінів, стилів, персоналій) (іл. 2) [1];
- ілюстративно-текстового розділу про історію мистецтва, історію дизайну, історію реклами та історію фотографії тощо (іл. 3) [1].

Сайт не містить жодної реклами, існує за рахунок самофінансування, і за результатами проведених моніторингових досліджень натепер виявлено, що це єдиний освітній тематичний сайт з колористики в Україні. Він набуває дедалі більшої вагомості відповідно до «Положення про дистанційне навчання», затвердженого наказом МОН України № 466 2013 р. (п. 1.6. — розробка і впровадження вебресурсів навчальних дисциплін/програм).

Запропонована методика викладання теорії і практики кольору, апробована авторкою протягом 17 років у мистецьких вишах України, забезпечує високу ефективність навчання студентів на бакалавраті. Протягом існування сайту нами було виявлено безліч прикладів плагіату різними сайтами з написання рефератів та курсових робіт, студентами, викладачами, навіть тими, хто має ступінь кандидата педагогічних наук. У таких ситуаціях нам допомагало зареєстроване авторське право на сайт (2006 р.).

Представлений на сайті глосарій є вагомим лексикографічним ресурсом для сучасної дизайн-освіти, авторською редакцією фахових визначень не лише з колористики, але й з основних понять різновидів мистецтва, дизайну і реклами, містить відповідні англomовні визначення та ілюстративний матеріал [4]. Термінологічний склад суттєво розширено тлумаченнями синергетичних можливостей

кольору та семіотичних особливостей візуальної мови дизайну і рекламних комунікацій, основними рисами мистецьких стилів, а також низкою понять із суміжних галузей: естетики, психології, маркетингу, рекламної індустрії, поліграфічних і комп'ютерних технологій. Окрім українського досвіду, предметом аналізу стала й практика формування словників енциклопедичного характеру за кордоном, що дало змогу доповнити глосарій інформацією про світові досягнення в галузі науки, техніки, мистецтва, розкриваючи сутність усталених і поширених категорій та понять.

У системі вищої освіти онлайн-навчання не повинно бути нудним і примітивним, кожен студент мусить мати доступ до контенту дисципліни/курсу заздалегідь, щоб отримати про нього загальне уявлення. Для контролю знань і навичок студентів доцільно використовувати Google Class, цифровий пакет якого має містити різноманітні матеріали: завдання, приклади виконання, посилання на вебресурси, списки рекомендованих джерел, тести тощо. З огляду на загальну концепцію освітньої колористики, ми пропонуємо на першому етапі формувати компетенції ознайомлювального характеру, а надалі — в міру накопичення теоретичних знань, професійної лексики і практичних навичок — переходити до фахових кольоро-графічних компетенцій. Після засвоєння матеріалу курсу та виконання практичних завдань необхідні безпосередні (очні) зустрічі, подібно до заочних сесій, а в разі неможливості — відео-консультації і відеоіспити.

Наукова новизна статті полягає в обґрунтуванні необхідності існування тематичного сайту з колористики, який пройшов апробацію

в українських закладах вищої освіти мистецького спрямування. Реалізація такого інформаційного ресурсу з подальшою інтеграцією з фаховими дисциплінами має вагоме практичне значення. Як складову частину сайту завантажено ілюстрований глосарій енциклопедичного характеру.

Висновки. Проведено певну реконструкцію та редизайн сайту «Академія кольору» з метою створення повноцінної онлайн-платформи з питань колористики у мистецтві та різновидах дизайну. У результаті самоаналізу застосування текстових й ілюстративних матеріалів для освітніх потреб з'ясовано, що глобальні зміни комунікативного простору та освітньої парадигми виявляють колосальні резерви для роботи в мережі Інтернет, головними з яких є:

- відкриття вільного доступу до наочності в кольорі, опанування якою за допомогою традиційного навчання було важким і не завжди можливим;

- необхідність створення електронних навчальних баз даних для студентів, а дизайн-освіта може бути за змішаною формою навчання — поєднанням аудиторного та дистанційного. Онлайн-комунікація стала звичайною практикою. У цьому контексті цифрова університетська дидактика може мати різні форми: доступ до тематичного сайту, індивідуальні консультації електронною поштою, Skype і Viber, також групові відеоконференції Google Meet тощо;

- освітні тематичні вебресурси не зможуть швидко замінити стандартне аудиторне навчання, проте вони значно розширюють доступ до текстової й особливо ілюстративної інформації студентам усіх форм навчання (денної, заочної, дистанційної) та зацікавленим проблемами певної галузі, слугують потужним наочним і навчально-методичним забезпеченням;

- жодна система оцінювання не ідеальна, проте сьогодення вимагає посилення

внутрішньої мотивації до професії, зменшення стресу від оцінок, отримання практичних результатів, надання студентам можливості керувати власним процесом навчання.

Інноваційна авторська методика викладання теорії і практики кольору підтвердила необхідність інтегративного підходу до вивчення фахових проблем та активного використання інтернет-простору. Результатом педагогічного експерименту став реальний інноваційний продукт у вигляді тематичного сайту з колористики (2006–2022 рр.), а з 2023 р. — повноцінної онлайн-платформи, яка ще перебуває на стадії наповнення і слугує корисною навчально-методичною базою. Це засвідчують позитивні відгуки студентів, а також викладачів мистецьких закладів вищої освіти Києва, Івано-Франківська, Дніпра, Львова, Одеси, Полтави, Хмельницького. Майбутнє художників і дизайнерів у міждисциплінарних підходах, впливі на світ за допомогою своїх ідей, зокрема колористичних, а факторами успіху стають креативність та цифрові технології. Актуальними є стратегії навчання і викладання — історія мистецтва, дизайну, реклами та фотографії — через візуальні джерела у вебресурсах.

Перспективність запропонованого типу навчання безсумнівна — це забезпечення студентів електронними інформаційними носіями, використання набутих знань і навичок для роботи з кольором у сучасних графічних пакетах, велика навчально-методична допомога для самостійної роботи. В Україні розробляється принципово нове віртуальне середовище для забезпечення процесу навчання мистецьких спеціальностей, нова форма розвитку творчості і системно-логічного мислення студентів засобами комп'ютерних технологій. Упродовж літа оновлено сайт «Академія кольору» і його мобільну версію — вони пройшли технічне тестування і готові до нового навчального року.

Список використаних джерел

1. Прищенко С., Прищенко М. Авторський інтернет-проект «Академія кольору». URL: www.koloristika.in.ua (дата звернення: 06.08.2023).
2. Прищенко С. Кольорознавство. Академічний курс : навчальна програма. Київ : НАКККіМ, 2011. 88 с.
3. Прищенко С. Кольорознавство : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2018. 436 с.
4. Прищенко С. Дизайн і реклама : ілюстр. глосарій. Київ : Кондор, 2020. 208 с.
5. Юрьев Ф. Цветовая образность информации. Київ : Новий друк, 2007. 327 с.
6. Albers J. Interaction of Colour. New Haven : Yale University Press, 2006. 145 p.
7. Bendin E. Module zur Farbenlehre. Online. Beitrage zur Farbenlehre. Dresden. URL: <http://www.bendin-color.de/online-education/online-aktuell> (дата звернення: 11.07.2023).
8. Berlin University of Arts. URL: www.moodle.udk-berlin.de (дата звернення: 11.07.2023).
9. Buether A. "Colour as a design tool" in the Function of Colour: An Introduction to Colour Theory and a Definition of Terms. *ColourTurn: An Interdisciplinary and International Journal*. 2018. P. 17–43. DOI:10.25538/tet.v0i1.671.
10. Distance and online design education — a (not so) quick introduction. URL: www.open.ac.uk/blogs/design/distance-and-online-design-education-a-not-so-quick-introduction (дата звернення: 17.10.2021).

11. Future of Design Education. URL: <https://www.futureofdesignededucation.org> (дата звернення: 02.12.2021).
12. Grajek S., Reinitz B. Getting Ready for Digital Transformation: Change Your Culture, Workforce, and Technology. *Digital Transformation*. 2019. 8 July. URL: <https://er.educause.edu/articles/2019/7/getting-ready-for-digital-transformation-change-your-culture-workforce-and-technology> (дата звернення: 02.12.2021).
13. Itten J. *Kunst der Farbe*. Rawensburg, 1981. 236 s.
14. Marotta A. Scientific basics in Art from the Theories of Colour: Authors, methods, rules, applications. *Color Culture and Science*. 2022. Vol. 14 (01). P. 101–111. DOI:10.23738/CCSJ.140113.
15. Marshalsey L. The preliminary successes and drawbacks of a turn to distance design studio learning. URL: <https://distancedesignededucation.com/2020/04/24/the-preliminary-successes-and-drawbacks-of-a-turn-to-distance-design-studio-learning> (дата звернення: 17.10.2021).
16. Poli A. A didactics of colour based on an innovative educational approach at the «Hochschule für Gestaltung» in Ulm. *Cultura e Scienza del Colore – Color Culture and Science*. 2021. Vol. 13 (02). URL: <https://jcolore.gruppodelcolore.it/ojs/index.php/CCSJ/issue/view/ccsj1302> (дата звернення: 13.07.2023).
17. Rossi M. Teaching colour and colour science: the experience of an international master course / Rossi M., Plutino A., Siniscalco A., Rizzi A. *Electronic Imaging*. 2020. Vol. 32. P. 165-4. DOI:10.2352/ISSN.2470-1173.2020.15.COLOR-165.
18. University World News. URL: <https://www.universityworldnews.com> (дата звернення: 05.05.2020).
19. Zurich University of Arts. URL: <https://www.zhdk.ch/learning/e-learning> (дата звернення: 11.07.2023).

References

1. Pryshchenko, S. & Pryshchenko, M. (2023). Avtorskyi internet-proiekt «Akademiia koloru» [Author's Internet project «Academy of Colour»]. URL: www.koloristika.in.ua (date of access: 06.08.2023) [in Ukrainian].
2. Pryshchenko, S. (2011). Koloroznavstvo. Akademichnyi kurs : navch. prohrama [Colour science. Academic course : educational program]. Kyiv : NAKKKiM [in Ukrainian].
3. Pryshchenko, S. (2018). Koloroznavstvo : navch. posib. [Colour science : teaching manual]. Kyiv : Kondor [in Ukrainian].
4. Pryshchenko, S. (2020). Dyzyain i reklama: ilyustr. hlosariy [Design and Advertising : illustr. glossary]. Kyiv : Kondor [in Ukrainian].
5. Yurev, F. (2007). Tsvetovaya obraznost informatsii [Colour imagery of the information]. Kyiv : Novyy druk [in Russian].
6. Albers, J. (2006). *Interaction of Colour*. New Haven : Yale University Press.
7. Bendin, E. Module zur Farbenlehre. Online. Beitrag zur Farbenlehre Dresden. URL: <http://www.bendin-color.de/online-education/online-aktuell> (date of access: 11.07.2023) [in German].
8. Berlin University of Arts. URL: www.moodle.udk-berlin.de (date of access: 11.07.2023) [in English].
9. Buether, A. (2018). “Colour as a design tool” in the Function of Colour: An Introduction to Colour Theory and a Definition of Terms. *ColourTurn: An Interdisciplinary and International Journal*. 17–43. DOI:10.25538/tct.v0i1.671.
10. Distance and online design education – a (not so) quick introduction. URL: www.open.ac.uk/blogs/design/distance-and-online-design-education-a-not-so-quick-introduction (date of access: 17.10.2021) [in English].
11. Future of Design Education (2020). URL: <https://www.futureofdesignededucation.org> (date of access: 02.12.2021) [in English].
12. Grajek, S. & Reinitz, B. (2019, Jul. 8). Getting Ready for Digital Transformation: Change Your Culture, Workforce, and Technology. *Digital Transformation*. URL: <https://er.educause.edu/articles/2019/7/getting-ready-for-digital-transformation-change-your-culture-workforce-and-technology> (date of access: 02.12.2021) [in English].
13. Itten, J. (1981). *Kunst der Farbe*. Rawensburg [in German].
14. Marotta, A. (2022). Scientific basics in art from the Theories of Colour: Authors, methods, rules, applications. *Color Culture and Science*. 14 (01), 101–111. DOI:10.23738/CCSJ.140113 (date of access: 02.12.2021) [in English].
15. Marshalsey, L. The preliminary successes and drawbacks of a turn to distance design studio learning. URL: <https://distancedesignededucation.com/2020/04/24/the-preliminary-successes-and-drawbacks-of-a-turn-to-distance-design-studio-learning> (date of access: 17.12.2021) [in English].
16. Poli, A. (2021). A didactics of colour based on an innovative educational approach at the Hochschule für Gestaltung in Ulm. *Cultura e Scienza del Colore - Color Culture and Science*. 13 (02). URL: <https://jcolore.gruppodelcolore.it/ojs/index.php/CCSJ/issue/view/ccsj1302> (date of access: 13.07.2023) [in English].
17. Rossi, M., Plutino, A., Siniscalco, A. & Rizzi, A. (2020). Teaching colour and colour science: the experience of an international master course. *Electronic Imaging*. 32, 165-4. DOI:10.2352/ISSN.2470-1173.2020.15.COLOR-165 [in English].
18. University World News. URL: <https://www.universityworldnews.com> (date of access: 05.05.2020) [in English].
19. Zurich University of Arts. URL: <https://www.zhdk.ch/learning/e-learning> (date of access: 11.07.2023) [in English].

Подано до редакції 09.08.2023